Pálovics Anna

Pályázatok nyomon követése projektmenedzsment eszközökkel

Tartalmi kivonat

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a pályázatokat, mint projekteket miként lehetne egyszerűbben és hatásosabban nyomon követni.

A pályázatokkiírója (a Támogató) különböző módokon ad nekünk segítséget és iránymutatást ahhoz, hogy minél jobban és eredményesebben meg tudjunk felelni az elvárásoknak. Ilyen segítő dokumentumok például a Pályázati Útmutató, a Támogatási Szerződés vagy az Adatlap stb. Ezzel egyidejűleg természetesen a vállalt feladatokat teljesítenünk kell, mint például a kutatási projekteknél maga a fejlesztés megvalósítása az elsődleges. Ennek megvalósítását természetesen az elnyert támogatás felhasználásával lehet megvalósítani, viszont ennek felhasználásához nem csak az időkeretet határoznak meg, hanem a felhasználásnak különböző feltételeknek is meg kell felelnie. A megvalósítás idejét munkaszakaszokra bont(hat)ják, melyek végén el kell számolnunk az elvégzett munkával és az erre felhasznált támogatás összegével. Szabályozzák emellett a munkaszakaszokon belül engedélyezett költségek csoportjait (költségterv) és a csoportok közötti eltérések arányait is maximalizálják. Ezeket a már említett dokumentumok foglalják össze. Ugyanakkor mindez nem feltétlen elégséges egy jól működő ellenőrzési rendszerhez.

A legfőbb támpontunk a költségtervünk, melyben nem csak a költségek ütemezése látszik, de maga az ütemterv is megtalálható. A tényállások követése viszont már egy egész más feladat.

Fontosnak tartom, hogy a nyomon követés egységes legyen (tehát szükséges az egységesítés), hogy minden projektben résztvevő ugyan azt a módszert alkalmazza, így megkönnyítheti az esetleges eltérések időbeli javítását felmerülő problémák esetén, illetve meggyorsíthatja a döntéshozatalt.

A projektmenedzsment már több évtizede alkalmaz nyomon követés módszereket. Kezdetben a *megtermelt érték menedzsment* mutatóit fogadták el szabványként, mely három mutatóval számol: a tervezett értékkel, a megtermelt értékkel és a ténylege költséggel. Ezeket a mutatókat a pályázatok során is folyamatosan ellenőrizni kell, így nem jelent különösebb erőfeszítést, ha ezeket kell alkalmaznunk ezután is. A módszer a nyomon követés alapja, de egy probléma mégis van vele: a mutatói csupán költségalapúak.

A megtermelt ütemterv, mely majdnem teljesen megegyezik a megtermelt értékkel, viszont egy dologban mégis különbözik: a használt időalapú mutatókban. Ez azt jelenti, hogy a ténylegesen eltelt időt is számba veszi. Számunkra ez is fontos lehet, hiszen a lefutási idővel is számolnunk kell a folyamatoknál. Igaz ez leginkább akkor jelenthet problémát, ha a tervhez képest változások jelentkeznek, és kiderül, hogy az ütemezés nem volt megfelelő, vagy időközben változtatásokra van szükség az időközben felmerült és nem várt problémák miatt.

Megtermelt átfutási idő. Ez a módszer az, amely már teljesen az idő függvényében tud adatot szolgálni és ezzel kiküszöbölhetőek azok a hibák, amikkel még a megtermelt ütemterv is rendelkezett a javítások után. Ezt a módszert könnyedén ábrázolni is lehet, bár ez a megtermelt értékre is ugyanúgy igaz.

Ábrázolni azért érdemes az eredményeket, mert sokkal jobban lehet őket ilyen formában - akár egy laikus felé is –kommunikálni, érzékeltetni. Ilyen módszer például az S-görbe, vagy a Gantt- diagram, melyeket könnyedén beépíthetünk a pályázat nyomon követési rendszerébe úgy, hogy folyamatosan segítse a munkánkat.

A projektmenedzsment nyomon követés módszereinek áttekintése után, egy valós projekt módosított adatait felhasználva vizsgáltam, mennyire nyújtanak segítséget ezek a módszerek egy pályázat megvalósítása során. Mivel több költségsorra kell egyszerre figyelni, ezért úgy döntöttem egyenként ellenőrzöm őket. Először azokat, melyeknél pontos, előre látható adatokkal tudtam számolni, utána jöhettek azok, amiknél már fontosabbnak tűnt a gyakori ellenőrzés szükségessége.

Már az elején látszott, hogy a megtermelt értékmenedzsment mutatói mennyire egyértelművé teszik első ránézésre is az eltérés nagyságát és mértékét egyaránt. Kiderült menet közben, hogy mindkettő a megengedettnél nagyobb mértékű volt, így látszott, hogy mindenképpen változtatásokra lesz szükség. Ehhez viszont nem elég csak egy költségsort áttekinteni. Tehát, a többi ismert módszer együttes használatával sikerült olyan összképet kapni, mely megkönnyítette a döntéshozatalt arról, hogy kell-e az eredeti költségterven változtatni, vagy összességében még a megengedett eltérési határokon belül vagyunk-e. A vizsgált példa esetében kellett.

Költségterv módosítást is egyszerűen lehetett kivitelezni, hiszen az eredményeknek köszönhetően már előttünk voltak a kész információk és nem volt másra szükségünk, csak elfogadni ezeket.

Összességében elmondható, hogy egy egyszerű, és könnyen használható megoldásról számolok be, mely nem tartalmaz fölösleges számításokat és több oldalnyi kimutatásokat (bár amennyiben erre bárkinek igénye van, ugyan úgy elkészítheti). A módszer alkalmazásával csupán a tervet hasonlítja össze a tény adatokkal és ezek segítségével a szükséges információk rögtön láthatóvá válnak mindenki számára.